

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๖๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง

ครูผู้สอน ครูอุบล พันธุ์อ้น

สมัยปฏิรูปประเทศ :

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบาย วิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ปฏิรูปประเทศสมัยรัชกาลที่ ๕ และมีความ
ภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอนที่ ๓๓ ปฏิรูปประเทศสู่สากล

เผยแพร่โดย : ครูตู้ DLTV

เผยแพร่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=2ZQ5fvM-ErM>

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๔

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๕

พระบรมสาทิสลักษณ์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ ๖

สาเหตุของการปฏิรูป

ความมั่นคง

ความมั่นคงภายใน

ความมั่นคงภายนอก

ลัทธิล่าอาณานิคม

การพัฒนาสมัยปฏิรูปประเทศ

เพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก ประเทศไทยจึงต้องปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยในทุกด้าน เช่น ด้านการเมืองการปกครอง ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้เจริญก้าวหน้าใกล้เคียงกับชาติตะวันตก

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

รัชกาลที่ ๕

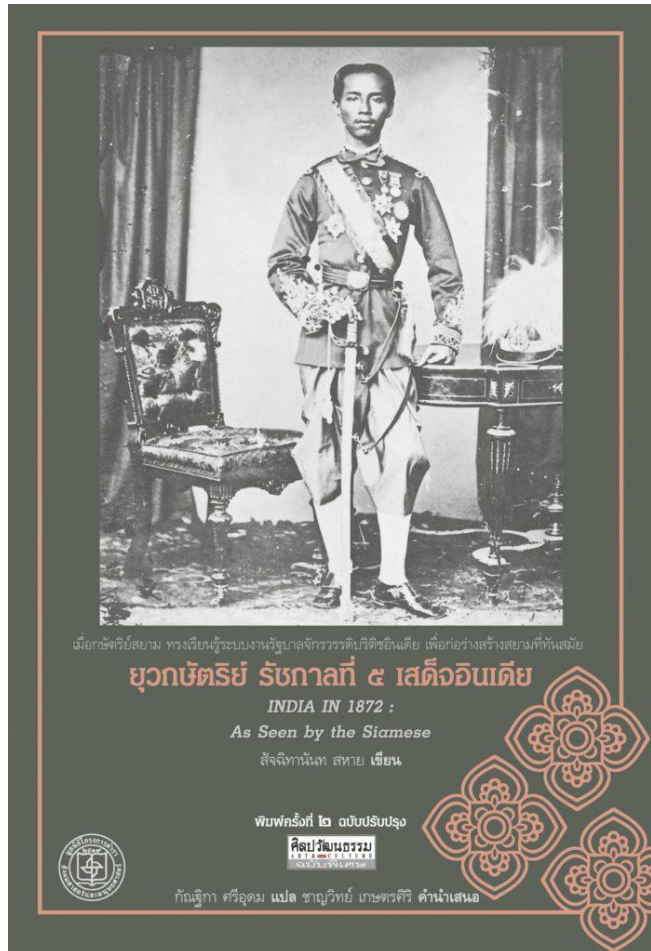
๑. การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง กับสหราชอาณาจักร
๒. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการร้องทุกข์
๓. ทรงสร้างโรงพยาบาลเพื่อทำเงินเหรียญแทนเงินพดด้วง
๔. มีการรับชาวต่างชาติเข้ามาเป็นครูสอนหนังสือ
๕. ทรงเป็นนักดาราศาสตร์ไทย ทรงการคำนวณการเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงได้อย่างแม่นยำ
๖. ทรงปรับปรุงกฎหมาย

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

รัชกาลที่ ๕

๑. รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯ ประพาสอินเดีย
เพื่อเรียนรู้วิธีการปกครองแบบทันสมัยทำให้สยาม
มีการ “โยงอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางที่องค์พระมหากษัตริย์”
กลายเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

รัชกาลที่ ๕

๑. สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน มีหน้าที่ถวายคำปรึกษาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ผลงานชิ้นสำคัญคือ กฎหมายเลิกทาส
๒. สภาที่ปรึกษาในพระองค์ มีหน้าที่ถวายคำปรึกษาในเรื่องส่วนพระองค์ ปัจจุบัน คือ สภากองมนตรี
๓. เสนาบดีสภา ตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานสูงสุดในการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบไปด้วยเสนาบดีกระทรวงต่างๆ

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

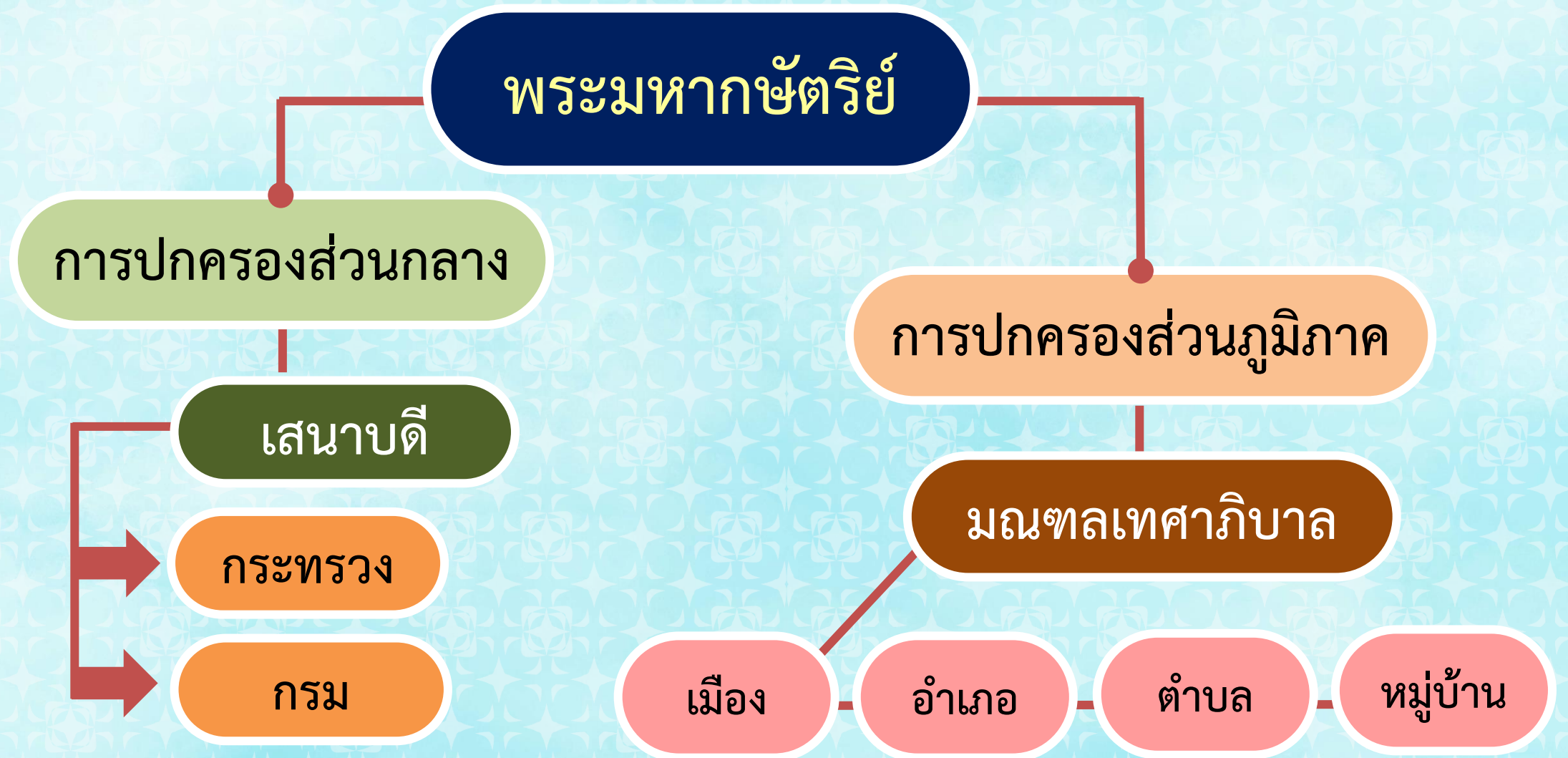

รัชกาลที่ ๕

๓. ทรงปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน
โดยรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง
มีหน่วยบริหารสูงสุด คือ เสนาบดี
ส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง กรม
ส่วนภูมิภาค จัดระบบการปกครอง
เป็นมณฑลเทศาภิบาล

แผนผังแสดงการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕

เป้าหมายสำคัญ
ในการปฏิรูปการปกครอง
ในสมัยรัชกาลที่ ๕ คืออะไร

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

รัชกาลที่ ๖

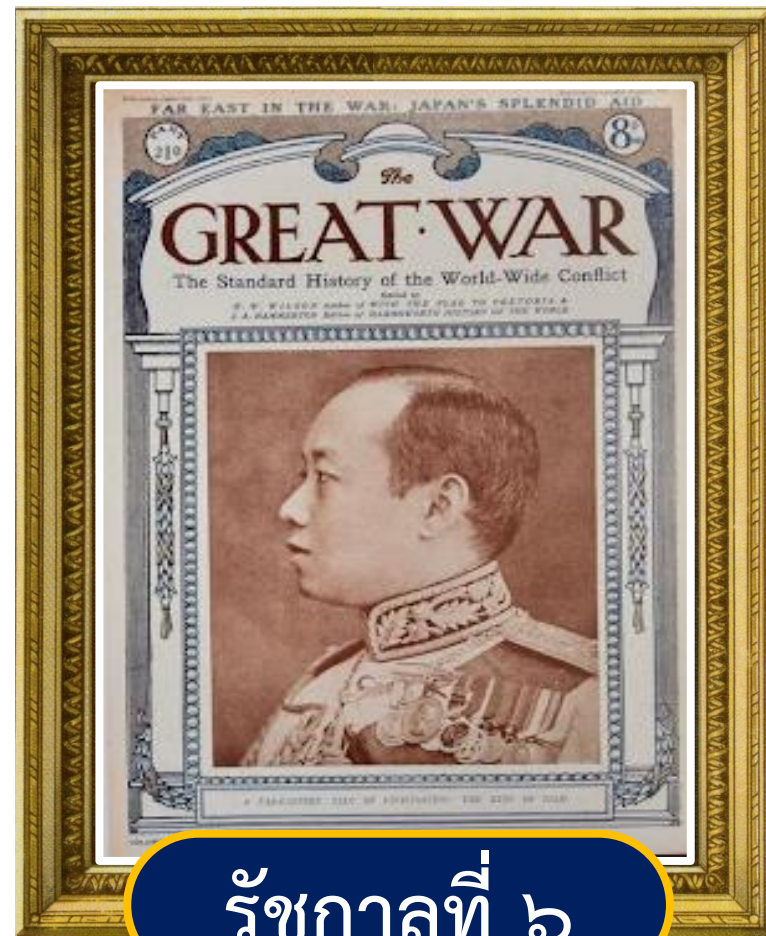
รัชกาลที่ ๖ มีพระบรมราโชบายปลูกฝัง
ความรู้สึกราชาชาตินิยมให้ประชาชนมีความรักชาติ
ศาสน์ กษัตริย์

ทรงวางรากฐานการจัดระเบียบทางสังคม
เช่น การใช้ธงไตรรงค์ การใช้นามสกุลและ
คำนำหน้าชื่อ

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑
ร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร

รัชกาลที่ ๖

กิจกรรมตอบคำถาม

“การเมือง การปกครอง
สมัยปฏิรูปประเทศ”

๑. ใครคือพระมหากษัตริย์ที่ดำเนินการปฏิรูป
การปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ ๑

รัชกาลที่ ๒

รัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๕

๒. ระบบการปกครองเดิมที่ใช้ในสมัยโบราณ เรียกว่าอะไร

ระบบจตุสดมภ์

ระบบประชาธิปไตย

ระบบกระทรวง

ระบบมณฑลเทศาภิบาล

๓. พระมหากษัตริย์ที่เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑
ร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร

รัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๔

รัชกาลที่ ๕

รัชกาลที่ ๖

๔. เพราะเหตุใดรัชกาลที่ ๕ จึงต้องปฏิรูปการปกครอง

เพื่อลดอำนาจของเจ้าเมืองท้องถิ่น

เพื่อพัฒนาประเทศให้ทันสมัยและป้องกันการล่าอาณานิคม

๕ ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง
สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการ
ทางการเมืองการปกครอง
๒. ครูและนักเรียนร่วมกัน
เฉลยใบงาน หน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูอ่านคำชี้แจงใบงานที่ ๕ เรื่อง
สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการ
ทางการเมืองการปกครอง
๒. ครูเดินดูและให้คำแนะนำ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๕

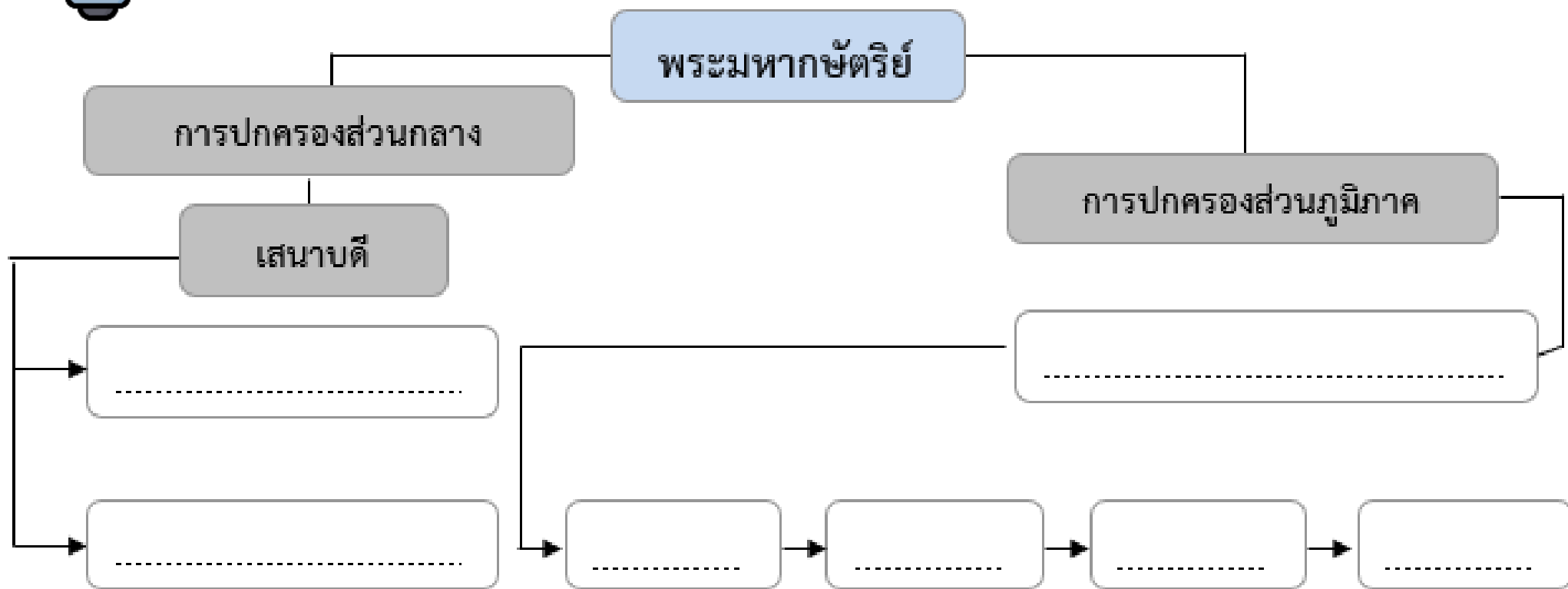
เรื่อง สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการ
ทางด้านการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมแผนผังการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้สมบูรณ์

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับข้อความ

รัชกาลที่ ๔

รัชกาลที่ ๕

สุริยุปราคาที่หว่ากอ

สมบูรณาญาสิทธิราชย์

ลัทธิล่าอาณานิคม

อินเดีย

ภาษาอังกฤษ

-----	๑. พระมหากษัตริย์ที่ทรงทำสนธิสัญญาบาวริงกับสหราชอาณาจักร ทำให้ประเทศรอดพ้นภัยคุกคามมาได้
-----	๒. พระมหากษัตริย์ที่ผู้ทรงปฏิรูปประเทศสยามให้ทันสมัย
-----	๓. แนวคิดของชาติตะวันตกที่ต้องการครอบครองดินแดน ของประเทศอื่นที่ล่าช้ากว่า อ่อนแอกว่า
-----	๔. ประเทศที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเพื่อเรียนรู้วิธีการปกครองแบบทันสมัย
-----	๕. ภาษาสำคัญที่ช่วยเบิกทางให้สยามเข้าใจตะวันตกมากขึ้น
-----	๖. การทำนายเหตุการณ์สำคัญทางดาราศาสตร์ล่วงหน้า ที่ทำให้ชาติตะวันตกไม่กล้าสบประมาทพระมหากษัตริย์ไทย
-----	๗. รูปแบบการปกครองที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจสมบูรณ์เด็ดขาด

เฉลยใบงานที่ ๕

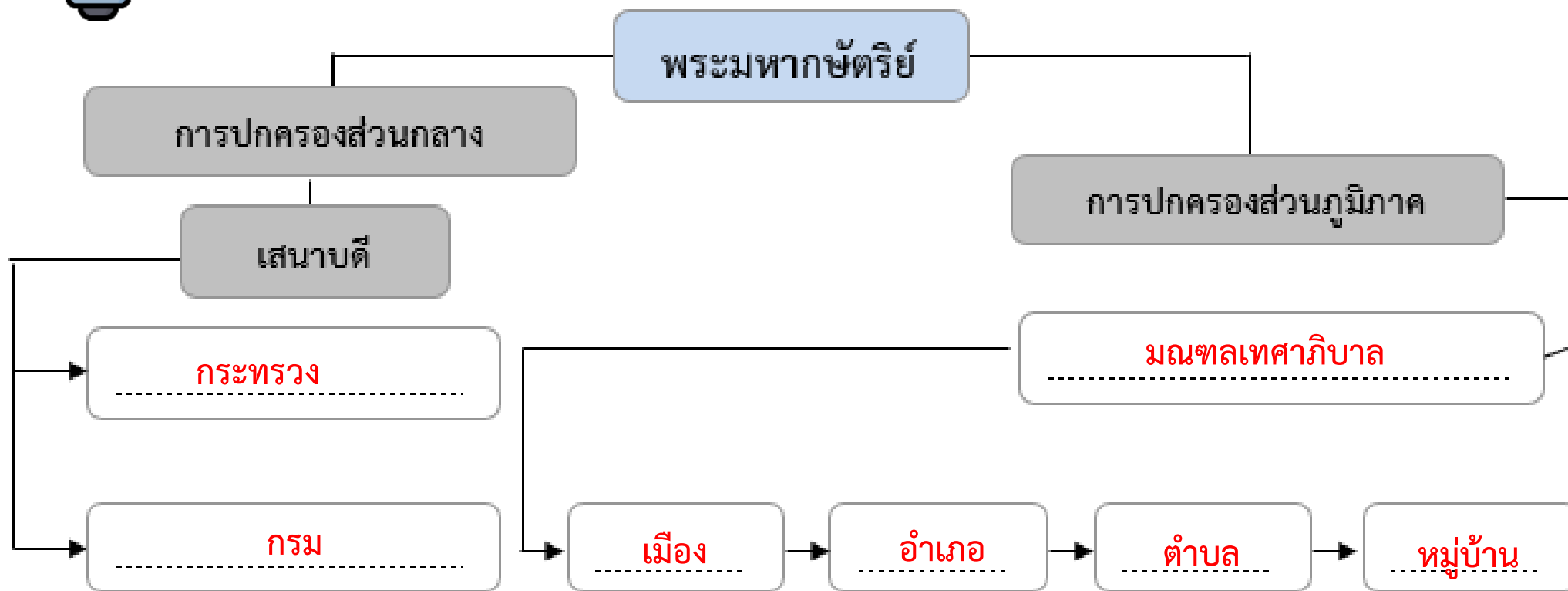
เรื่อง สมัยปฏิรูปประเทศ :

พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมแผนผังการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้สมบูรณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับข้อความ

<u>รัชกาลที่ ๔</u>	๑. พระมหากษัตริย์ที่ทรงทำสนธิสัญญาบาวริงกับสหราชอาณาจักร ทำให้ประเทศรอดพ้นภัยคุกคามมาได้
<u>รัชกาลที่ ๕</u>	๒. พระมหากษัตริย์ที่ผู้ทรงปฏิรูปประเทศสยามให้ทันสมัย
<u>ลัทธิล่าอาณานิคม</u>	๓. แนวคิดของชาติตะวันตกที่ต้องการครอบครองดินแดนของประเทศอื่นที่ล่าช้ากว่า อ่อนแอกว่า
<u>อินเดีย</u>	๔. ประเทศที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเพื่อเรียนรู้วิธีการปกครองแบบทันสมัย
<u>ภาษาอังกฤษ</u>	๕. ภาษาสำคัญที่ช่วยเบิกทางให้สยามเข้าใจตะวันตกมากขึ้น
<u>สุริยุปราคาที่หว้ากอ</u>	๖. การทำนายเหตุการณ์สำคัญทางดาราศาสตร์ล่วงหน้า ที่ทำให้ชาติตะวันตกไม่กล้าสบประมาทพระมหากษัตริย์ไทย
<u>สมบูรณาญาสิทธิราชย์</u>	๗. รูปแบบการปกครองที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจสมบูรณ์เด็ดขาด

สรุปบทเรียน

พัฒนาการทางด้านการเมือง การปกครอง

สมัยปฏิรูปประเทศ

พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยปฏิรูปประเทศ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการปฏิรูปการปกครอง โดยยกเลิกระบบจตุสดมภ์ จัดตั้ง มณฑลเทศาภิบาล รวมศูนย์อำนาจไว้ส่วนกลางเพื่อดูแลด้านต่าง ๆ และปรับปรุง ระบบศาลและกฎหมายให้ทันสมัย เพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก

บทเรียนครั้งต่อไป

สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการ ทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๖

เรื่อง สมัยปฏิรูปประเทศ : พัฒนาการ
ทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

